

Urednik: Phoebus Madianos *Predsjedatelj, Odbor za znanost EFP-a* Zamjenik urednika: Andreas Stavropoulos *Zamjenik predsjedatelja, Odbor za znanost EFP-a*
Prijevod: Larisa Musić *Zavod za parodontologiju, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu*

IZVJESTITELJI

Cosimo Loperfido, Prof Mario Aimetti

INSTITUCIJA

Pripremili specijalizanti poslijediplomskog programa parodontologije,
Sveučilište u Torinu, Italija

studija

Kronični parodontitis povezan je s erektilnom disfunkcijom: istraživanje parova (case-control) u europskoj populaciji

Amada Martín, Manuel Bravo, Miguel Arrabal, Antonio Magán-Fernández, Francisco Mesa
J Clin Periodontol. 2018; 45: 791-798

Sažetak iz izvornog članka s ljubaznošću Wiley Online Library
Copyright © 1999-2018 John Wiley & Sons, Inc. Sva prava pridržana.
JCP Digest 07 objavila je EFP u listopadu 2019

DOSADAŠNJE SPOZNAJE

Erekcija je neurovaskularni fenomen koji kulminira povećanjem arterijskog protoka unutar hipogastričnog krvnog područja, nakon čega slijedi aktivacija veno-okluzivnog mehanizma kavernoznih korpusa penisa pod hormonalnim i psihološkim utjecajem. Erektalna disfunkcija (ED) definira se kao nemogućnost muškarca da postigne i održi erekciju penisa dovoljno dugo da se omogući zadovoljavajući spolni odnos (NIH Consensus Conference 1993).

ED ima multifaktorijalnu etiologiju, a najčešći uzrok je neki oblik krvožilne bolesti. Sve je više dokaza da kronični parodontitis (KP) može uzrokovati disfunkciju endotela. Parodontne bakterije ili povišena sustavna razina proupalnih citokina mogu uzrokovati disregulaciju endotela, što posljedično može dovesti do stvaranja ateromatoznih plakova u najdubljem sloju stijenke srednjih i malih krvnih žila (*tunica intima*).

Ova poremećena regulacija može utjecati na vaskularizaciju i erekciju penisa. Dostupne studije koje povezuju KP i ED su ograničene i nedostatne. Postoji samo jedno objavljeno kliničko ispitivanje, na turskoj skupini ispitanika, koje je pokazalo da je parodontno liječenje smanjilo težinu ED.

CILJEVI

Cilj ovog opservacijskog istraživanja bio je procijeniti povezanost KP i ED usporedbom srodnih kliničkih i biokemijskih varijabli.

METODE

Ovo opservacijsko istraživanje provedeno je na pacijentima koji su potražili urološko liječenje u Sveučilišnoj bolnici San Cecilio (Granada, Španjolska) od siječnja 2015. do lipnja 2017. godine.

Ispitanici su bili pacijenti iz bolničke androloške odjelne jedinice kojima je nedavno dijagnosticirana ED prema Međunarodnom indeksu erektilne funkcije (IIEF), međunarodno prihvaćenom indeksu temeljenom na upitniku za dijagnosticiranje ED. Kontrolni ispitanici, uključeni u istraživanje iz urološke službe, obratili su se na odjelnu urološku jedinicu zbog uroloških smetnji nepovezanih s ED.

Kriteriji uključivanja bili su: dob između 18 i 70 godina i > 11 zubi u ustima. Kriteriji isključivanja bili su: prethodna povijest parodontnog liječenja, liječenje atenololom ili hidroklorotiazidom, neliječena hipertenzija, upotreba antibiotika, psihijatrijski poremećaji, neoplastične bolesti, HIV i sistemske infekcije.

Sociodemografski podaci prikupljeni su od svakog ispitanika: dob, konzumacija alkohola (g / dan), konzumacija duhana (cigarete / dan), patologija povezana s dijabetesom i kardiovaskularnim bolestima (CVB). Također su prikupljeni i rezultati IIEF upitnika.

Parodontni je pregled uključivao: dubinu sondiranja (PPD), gubitak kliničkog pričvrstka (CAL), krvarenje pri sondiranju (BoP), prisutnost supragingivnog plaka i modifikaciju parodontološkog indeksa Periodontal Inflammatory Severity Index (PISIM). Parodontitis je dijagnosticiran kada je ≥ 4 zuba pokazalo ≥ 1 mjesto s: pozitivnim BoP-om, PPD ≥ 4 mm i CAL-om ≥ 3 mm.

Mjereni su također testosteron (ng / dl), C-reaktivni protein (CRP) (mg / L), ukupni kolesterol (mg / dl), trigliceridi (mg / dl), LDL (mg / dl), HDL (mg / dl), glukoza (mg / dl) i glikozilirani hemoglobin (Hb1Ac).

Sociodemografske, parodontne, urološke i biokemijske vrijednosti uspoređene su između skupina. Korišten je Mann-Whitneyev test i primijenjena je multivarijatna logistička regresijska analiza kako bi se identificirali čimbenici povezani s ED.

rezultati

- Ukupno 158 muškaraca uključeno je u istraživanje: 80 ispitanika s ED i 78 ispitanika u kontrolnoj skupini.
- Usporedbom sociodemografskih varijabli između dviju skupina utvrđeno je da su samo dijabetes ($p = 0.04$) i CVB ($p = 0.04$) učestaliji u skupini ispitanika s ED.
- Usporedba biokemijskih varijabli pokazala je da su razine triglicerida, CRP i HbA1c bile značajno više u skupini pacijenata s ED ($p < 0.01$, $p = 0.02$ i $p = 0.04$).
- Usporedba parodontnih varijabli pokazala je da su oralna higijena, BOP i broj zubi usporedivi između dviju skupina. Međutim, skupina ispitanika s ED imala je veći broj mjesta s izmjerenim PPD 4-6 mm i CAL > 3 mm ($p = 0.05$ i $p < 0.01$) – 74 % ispitanika s ED imalo je parodontitis, nasuprot 58 % u kontrolnoj skupini ispitanika ($p = 0.05$).
- Multivarijatna logistička regresijska analiza pokazuje da je CP neovisni faktor rizika za ED. Kod pacijenata s parodontitisom veća je vjerojatnost da će imati ED (OR /omjer rizika/ = 2.17) nakon prilagodbe za druge čimbenike rizika. Ta je vjerojatnost veća od one iskazane za CVB ili gornje granične vrijednosti triglicerida.

OGRANIČENJA

- Dijagnoza vaskularne ED bila je donesena "isključivanjem" drugih mogućih uzroka (hormonalnih, psihogenih), jer se upotrebom samo IIEF upitnika ne mogu razlikovati ED različitog uzroka.
- Za dijagnosticiranje ED-a bio je upotrijebljen upitnik koji bi neki ispitanici mogli smatrati teškim za razumijevanje i ispunjavanje.
- Riječ je o istraživanju parova te je time istraživanje podložnije pogreškama, tzv. *selection and confusion bias*.
- Značaj povezanosti između KP i ED ovisi o definiciji KP.

ZAKLJUČCI

- Rezultati su pokazali povezanost između KP i ED, pri čemu su ispitanici s ED imali lošije stanje parodonta.
- Čini se da KP predstavlja čimbenik rizika u patogenezi ED, neovisno o drugim morbiditetima.
- Potrebne su longitudinalne studije koje procjenjuju endotelnu disfunkciju penisa objektivnim tehnikama.

KLINIČKI ZNAČAJ

- Moguće je da bi specijalisti urologije trebali uzeti u obzir i oralno-zdravstveno stanje prilikom procjene i liječenja erektilne disfunkcije.

POVEZNICA NA ORIGINALNI JCP ČLANAK:

www.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jcpe.12909Pristup kroz stranicu za članove EFP-a: www.efp.org/members/jcp.php